

Monumentnummer*: 526865

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 oktober 2005
Kadaster deel/nr 82685/5

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Sint-Michielsgestel	Sint-Michielsgestel	Noord-Brabant

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Sint Michielsgestel	G			2024

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 2: KOETSHUIS.

Inleiding

Voormalig koetshuis, oorspronkelijk behorend bij het landgoed genaamd "De Kleine Ruwenberg" waartoe ook het tegenovergelegen landhuis behoorde. Het koetshuis is opgetrokken in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant en ligt in een parkachtig landschap met aan het begin van de oprijlaan een gietijzeren spijlenhekwerk tussen veelhoekige posten met de naam "Ruwenberg". Het voormalige koetshuis, oorspronkelijk ingedeeld in woning, paardenstal en koetsstalling, dateert blijkens een gevelsteen uit 1822. Op het terrein enkele kleinschalige elementen die deel uitmaakten van het voormalige landgoed als een tweetal monumentale duivenverblijven en een slangenmuur die later deel is gaan uitmaken van een pannendrogerij.

Omschrijving

Rechthoekig, boven een zwart geteerde plint geheel witgepleisterd eenlaags voormalig koetshuis met bedrijfsgedeelte onder zadeldak met rode Hollandse pannen. Het pand ligt met de nok evenwijdig aan de met linden beplante oprijlaan. Ter plaatse van het woongedeelte, vanaf de straat gezien uiterst rechts, een gemetselde schoorsteen op de nok. Uiterst links bevindt zich de koetsstalling. Tussen woning en koetsstalling bevond zich oorspronkelijk de paardenstal, die bij een grote verbouwing circa 1955 bij de woning getrokken is. De lange naar de straat gekeerde zijde vertoont van links naar rechts een grote dubbele wagendeur, een zesdelig draairaam in oud geprofileerd kozijn, twee oorspronkelijke, grote zesruits schuiframen waartussen een rond 1955 aangebrachte deur met grote glasruit in bovenste helft. Rechts een in diezelfde tijd ter plaatse van een oorspronkelijk venster aangebracht zevenruits

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

venster, bestaande uit openslaande ramen met dwarsroeden onder drieruits bovenlicht. Omdat het huidige venster lager zit, moest de oorspronkelijke muuropening aan de bovenzijde dichtgezet worden. Het venster is voorzien van dubbele opgeklampte luiken. Alle vensters hebben bakstenen onderdorpels. Uiterst rechts ter plaatse van de oorspronkelijke, nu geheel dichtgezette voordeur van de woning bevindt zich een hardstenen sluitsteen met inscriptie: P.L BERAIL 18 5/13 22

De zijgevel heeft zes zeer lange staafankers. De zinken mastgoot rust op kleine ijzeren steuntjes. De gevel vertoont tal van bouwsporen waardoor de bouwgeschiedenis afleesbaar is gebleven. De korte gevel rechts, die naar het begin van de oprijlaan gericht is, is streng symmetrisch van opzet. Hij gaat in zijn huidige situatie vrijwel geheel terug op een verbouwing rond 1955. Centraal op de begane grond bevindt zich sindsdien hier de voordeur van de woning met ribbelprofiel, op ooghoogte een klein luikje met glas, boven de deur een laag tweedelig bovenlicht. Aan weerszijden een zesruits venster, bestaande uit openslaande ramen met dwarsroede onder tweedelig bovenlicht. De vensters hebben bakstenen onderdorpels en dubbele luiken. Op de zolderverdieping twee vensters met openslaande ramen met dwarsroede onder segmentboog. Bakstenen onderdorpels. Op vlieringniveau onder de nok een klein rond venster met kruisroeden. De gevel vertoont tussen begane grond en verdieping uiterst rechts een klein staafanker. Het spitse dak heeft eenvoudige windveren. De korte gevel links heeft op de begane grond twee symmetrisch geplaatste zesruits vensters met bakstenen onderdorpels. Kleine staafankers. Windveren. De lange achtergevel vertoont geheel rechts de bouwsporen van een inrijpoort, corresponderend met die in de voorgevel. Ter plaatse van de voormalige paardenstal een rond 1955 aangebracht venster met openslaande ramen met dwarsroeden. In het oorspronkelijk woongedeelte uiterst links een klein wc-raam, waarnaast een hooggeplaatst, gewijzigd negenruits schuifraam. Alle vensters hebben bakstenen onderdorpels. Zeer lange staafankers.

Inwendig is de oorspronkelijke indeling nog afleesbaar. Een stenen tussenmuur met schoorsteen scheidt de oude woning van de paardenstal. Eiken moerbalken, eenmaal met schoor op kraagsteentje, overspannen de ruimte. Opgelegde kinderbalken. Ravelingen. Onder het woongedeelte twee kleine kelders met troggewelfjes, een op houten en een op ijzeren liggers. De kelders zijn circa 1955 uitgediept en nu toegankelijk via vier stenen treden en een houten trapje.

Waardering

Het voormalige KOETSHUIS bij het landhuis genaamd De Kleine Ruwenberg is van algemeen belang. Het huis heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling, als voorbeeld van een koetshuis met annexen op een landgoed in een parkachtig landschap. Het pand heeft architectuurhistorische waarde vanwege de in- en uitwendig behouden hoofdstructuur en het traditionele materiaalgebruik alsmede vanwege onderdelen van het interieur. Het heeft bouwhistorische betekenis vanwege de afleesbaarheid van bouwsporen. Het koetshuis heeft samen met de overige complexonderdelen grote ensemblewaarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)